

**ՀԻՄՆԱԴՐԱՄՆԵՐԻ ԿՈՂՄԻՑ ՀՐԱՊԱՐԱԿՎՈՂ ՀԱՇՎԵՏՎՈՒԹՅԱՆ
 ՀԱՍՏԱՏՎԱԾ Է
 Հիմնադրամի հոգաբարձուների
 խորհրդի 27-06-2024 թ. որոշմամբ
 «ՁԵՌՆԱՐԿՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ԻՆԿՈՒԲՍՏՈՐ» ՀԻՄՆԱԴՐԱՄ»
 Հ Ա Շ Վ Ե Տ Վ ՈՒ Թ Յ ՈՒ Ն
 հիմնադրամի 2023 թ. գործունեության մասին**

1. Հիմնադրամի՝		
1.1 Լրիվ անվանումը	«ՁԵՌՆԱՐԿՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ԻՆԿՈՒԲՍՏՈՐ» ՀԻՄՆԱԴՐԱՄ	
1.2 Գտնվելու վայրը	ԵՐԵՎԱՆ ՆՈՐ ՆՈՐՔ ՆՈՐ ՆՈՐՔ ԹԱՂԱՄԱՍ ԲԱԳՐԵՎԱՆԴԻ 21/1	
1.3 Պետական գրանցման համարը	286.160.04441	
1.4 Պետական գրանցման տարին, ամիսը, ամսաթիվը	2002-01-11	
1.5 ՀՎՀՀ-ն	02561224	
1.6 Հեռախոսը (այդ թվում՝ բջջային)	+(374)11219797	
1.7 Պաշտոնական ինտերնետային կայքը	www.eif.am	
1.8 Էլեկտրոնային փոստը	info@eif.am	
2. Հիմնադրի անուն, ազգանուն կամ անվանում՝		
3. Հոգաբարձուների խորհրդի անդամների անուն, ազգանուն՝		
4. Կառավարչի անուն, ազգանուն՝		
Բագրատ Ենգիբարյան		
5. Աշխատակազմում ընդգրկված անձանց քանակը	245	
6. Անձեռնմխելի կապիտալի չափը		
7. Անձեռնմխելի կապիտալի կառավարումից ստացված եկամուտ		
8. Ֆինանսավորման աղբյուրները՝		
8.1 Ֆինանսավորումն ըստ խմբերի	8.2 Ստացված ֆինանսական միջոցների նպատակը	8.3 Չափը
8.1.1 Պետական և համայնքային բյուջեներից դրամական մուտքեր		
	ՀՀ բարձր տեխնոլոգիական արդյունաբերության նախարարություն ՀՀ Կառավարության «Մասնագետների պատրաստման ԲՈՒՀ-մասնավոր հատված համագործակցություն» միջոցառում պետական աջակցության 2023 թվականի ծրագիր	13,000,000
8.1.2 Իրավաբանական անձանցից դրամական մուտքեր		

	Համաշխարհային բանկի „Առևտրի խթանման և որակի ենթակառուցվածքի,, վարկային ծրագիր	662,324,023
	ԱՄՆ Միջազգային զարգացման գործակալության (USAID) «Հայաստանյան Աշխատուժի Զարգացման ուղղված միջոցառումներ » ծրագիրն իրականացնելու համար կնքված թիվ 72011121CA00003 Համագործակցության համաձայնագիր	499,694,882
	Մոնֆակոնեի քաղաքապետարանի «Հայաստանի համագործակցություն» նախագծի ծրագիր	4,407,879
	ԱՄՆ Միջազգային զարգացման գործակալության (USAID) "Հաստատագրված գումարի մրցանակ" ծրագրի թիվ 72011123FA00001 Համագործակցության համաձայնագիր	65,891,214
	Կոկա Կոլա Հիմնադրամի առ 06 հունվարի 2023թ. թիվ IG 2022 / 72307 Դրամաշնորհային պայմանագիր "Խաղային Էկոհամակարգը հզորացնում է երիտասարդներին ծրագիր"	57,082,829
	Ֆիլիպ Մորիս Արմենիա ՍՊԸ-ի հետ 02.05.2018թ կնքված #099/18 պայմանագիր	523,042,565
	Ձեռնարկությունների Բնկուբատոր Հիմնադրամի հիմնական գործունեության հարկային իրացումից դրամական մուտքեր	275,405,365
8.1.3 Ֆիզիկական անձանցից դրամական մուտքեր		
	Դասընթացների անցկացման ծառայություններ	19,254,295
9. Հիմնադրի ներդրումը`		
9.1 Դրամական միջոցներ		
9.2 Գույք	9.2.1 Տեսակը	9.2.2 Արժեքը
10. Նվիրատվությունները/ նվիրաբերությունները		
10.1 Նվիրատուները/նվիրաբերողներն ըստ խմբերի`	10.2 Նվիրված/նվիրաբերված գույք	
	10.2.1 Տեսակը	10.2.2 Արժեքը
10.1.1 Հայաստանի Հանրապետություն/համայնքներ		
10.1.2 Իրավաբանական անձինք		
10.1.3 Ֆիզիկական անձինք		
11. Իրականացված ծրագրերը`		
11.1 Ծրագրի անվանումը	11.2 Ծախսված գումարը	

ՀՀ բարձր տեխնոլոգիական արդյունաբերության նախարարություն ՀՀ Կառավարության «Մասնագետների պատրաստման ԲՈՒՀ-մասնավոր հատված համագործակցություն» միջոցառում պետական աջակցության 2023 թվականի ծրագիր	11,805,706
Համաշխարհային բանկի „Առևտրի խթանման և որակի ենթակառուցվածքի,, վարկային ծրագիր	668,089,467
ԱՄՆ Միջազգային զարգացման գործակալության (USAID) «Հայաստանյան Աշխատուժի Զարգացման ուղղված միջոցառումներ » ծրագիրն իրականացնելու համար կնքված թիվ 72011121CA00003 Համագործակցության համաձայնագիր	487,481,096
Մոնֆալկոնեի քաղաքապետարանի «Հայաստանի համագործակցություն» նախագծի ծրագիր	6,378,519
ԱՄՆ Միջազգային զարգացման գործակալության (USAID) "Հաստատագրված գումարի մրցանակ" ծրագրի թիվ 72011123FA00001 Համագործակցության համաձայնագիր	2,684,919
Կոկա Կոլա Հիմնադրամի առ 06 հունվարի 2023թ. թիվ IG 2022 / 72307 Դրամաշնորհային պայմանագիր "Խաղային էկոհամակարգը հզորացնում է երիտասարդներին ծրագիր"	43,834,426
Ֆիլիպ Մորիս Արմենիա ՍՊԸ-ի հետ 02.05.2018թ կնքված #099/18 պայմանագիր շրջանակում 2023թ ծրագիր	412,451,270
Ձեռնարկությունների Ինկուբատոր Հիմնադրամի կանոնադիր նպատակների իրականացման մասով ծախսեր համաձայն հիմնադրամի գործունեության 2023թ-ի ծրագրի	569,338,135
12. Ֆինանսական տարում օգտագործված միջոցների ընդհանուր չափը	2,202,063,538
13. Կանոնադրական նպատակների իրականացմանն ուղղված ծախսերի չափը	2,202,063,538

Նշումներ՝

Ֆինանսական հաշվետվություններն ու ֆինանսական հաշվետվությունների վերաբերյալ աուդիտն իրականացնող անձի (աուդիտորի) եզրակացությունը՝ 27 էջերից:
 էջերի քանակը

Հիմնադրամի տնօրեն _____
ստորագրությունը, անունը, ազգանունը

Գլխավոր հաշվապահ _____
ստորագրությունը, անունը, ազգանունը

**«Ձեռնարկությունների ինկուբատոր» հիմնադրամ
Ֆինանսական հաշվետվություններ
31 դեկտեմբեր 2023թ.**

Բովանդակություն

Անկախ աուդիտորական եզրակացություն	3
Ֆինանսական հաշվետվություններ	
Ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվություն	6
Շահույթի կամ վնասի և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի մասին հաշվետվություն	7
Սեփական կապիտալում փոփոխությունների մասին հաշվետվություն	8
Դրամական հոսքերի մասին հաշվետվություն	9
Ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ	10

Ղեկավարության և կառավարման օղակներում ներգրավված անձանց պատասխանատվությունը ֆինանսական հաշվետվությունների համար

Հիմնադրամի ղեկավարությունը պատասխանատու է ՖՀՄՄ-ների համապատասխան ֆինանսական հաշվետվությունների կազմման և ճշմարիտ ներկայացման համար: Այդ նպատակով ղեկավարությունը սահմանում է անհրաժեշտ վերահսկողության համակարգ, որը թույլ է տալիս պատրաստել Հիմնադրամի ֆինանսական հաշվետվություններ, որոնք գերծ են խարդախության կամ սխալի արդյունքում էական խեղաթյուրումից:

Ֆինանսական հաշվետվությունները պատրաստելիս, ղեկավարությունը պատասխանատու է Հիմնադրամի՝ անընդհատ գործելու հնարավորությունը գնահատելու, անընդհատ գործելուն առնչվող հարցերը բացահայտելու, ինչպես նաև գործունեության անընդհատության ենթադրության վրա հիմնված հաշվառում վարելու համար, քանի դեռ ղեկավարությունը չի նախատեսում լուծարել Հիմնադրամը կամ դադարեցնել դրա գործունեությունը, կամ չունի իրատեսական այլընտրանք, բացի նշվածներից:

Կառավարման օղակներում ներգրավված անձինք պատասխանատու են Հիմնադրամի ֆինանսական հաշվետվությունների կազմման գործընթացը վերահսկելու համար:

Աուդիտորի պատասխանատվությունը ֆինանսական հաշվետվությունների աուդիտի համար

Մեր նպատակն է ձեռք բերել ողջամիտ երաշխիքներ՝ խարդախությունների կամ սխալների հետևանքով ֆինանսական հաշվետվությունների էական խեղաթյուրումներից գերծ լինելու վերաբերյալ, ինչպես նաև ներկայացնել աուդիտորի եզրակացություն, որը կներառի մեր կարծիքը: Ողջամիտ հավաստիացումը բարձր աստիճանի հավաստիացում է, սակայն այն երաշխիք չի հանդիսանում, որ ԱՄՄ համապատասխան իրականացված աուդիտը միշտ կհայտնաբերի էական խեղաթյուրումներ, երբ այդպիսիք կան: Խեղաթյուրումները կարող են առաջանալ խարդախության կամ սխալի հետևանքով և համարվում են էական, եթե ակնկալվում է, որ դրանք, առանձին կամ միասին վերցրած, կարող են ազդել այս ֆինանսական հաշվետվությունների օգտագործողների՝ դրանց հիման վրա կայացրած տնտեսական որոշումների վրա:

ԱՄՄ-ների համապատասխան իրականացվող աուդիտի շրջանակներում մենք կիրառում ենք մասնագիտական դատողություն և պահպանում ենք մասնագիտական կասկածամտություն ամբողջ աուդիտի ընթացքում: Բացի այդ, մենք.

- Բացահայտում և գնահատում ենք ֆինանսական հաշվետվություններում խարդախության կամ սխալի հետևանքով էական խեղաթյուրման ռիսկերը, նախագծում և իրականացնում ենք այդ ռիսկերին ուղղված աուդիտորական ընթացակարգեր և ձեռք ենք բերում բավականաչափ ու համապատասխան աուդիտորական ապացույցներ՝ մեր կարծիքն արտահայտելու համար:

Խարդախության արդյունք հանդիսացող էական խեղաթյուրման չբացահայտման ռիսկն ավելի մեծ է, քան սխալի հետևանքով առաջացած խեղաթյուրման չբացահայտման ռիսկը, քանի որ խարդախությունը կարող է ներառել հանցավոր համաձայնություն, փաստաթղթերի կեղծում, միտումնավոր բացթողումներ, կեղծ հայտարարությունների տրամադրում կամ ներքին վերահսկողության համակարգի չարաշահում:

- Պատկերացում ենք կազմում աուդիտին առնչվող ներքին վերահսկողության վերաբերյալ, որպեսզի մշակենք համապատասխան աուդիտորական ընթացակարգեր, բայց ոչ Հիմնադրամի ներքին վերահսկողության արդյունավետության վերաբերյալ կարծիք արտահայտելու համար:
- Գնահատում ենք կիրառվող հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության պատշաճությունը, ինչպես նաև ղեկավարության կատարած հաշվապահական գնահատումների և համապատասխան բացահայտումների ողջամտությունը:
- Եզրահանգումներ ենք կատարում ղեկավարության կողմից անընդհատության սկզբունքի կիրառման տեղին լինելու վերաբերյալ և ձեռք բերված աուդիտորական ապացույցների հիման վրա հետևություն ենք անում, թե արդյոք առկա է իրադարձությունների կամ հանգամանքների հետ կապված էական անորոշություն, որը ակրող է էական կասկած առաջացնել Հիմնադրամի անընդհատ գործելու հնարավորության վերաբերյալ: Եթե մենք գալիս ենք եզրահանգման, որ գոյություն ունի էական անորոշություն, մենք պետք է մեր աուդիտորական եզրակացությունում ուշադրություն հրավիրենք ֆինանսական հաշվետվություններում համապատասխան բացահայտումներին, կամ եթե նման բացահայտումները պատշաճ կերպով ներկայացված չեն, մենք պետք է ձևափոխենք կարծիքը: Մեր եզրահանգումները հիմնված են միևնույն մեր աուդիտորական եզրակացության ամսաթիվը ձեռք բերված

աուդիտորական ապացույցների վրա: Այնուամենայնիվ, ապագա իրադարձությունները կամ հանգամանքները կարող են հանգեցնել նրան, որ Հիմնադրամը կորցնի իր անընդհատ գործելու կարողությունը:

- Գնահատում ենք ընդհանուր առմամբ ֆինանսական հաշվետվությունների ներկայացումը, կառուցվածքը և բովանդակությունը, ներառյալ բացահայտումները և արդյոք ֆինանսական հաշվետվությունները ներկայացնում են դրանց հիմքում ընկած գործարքներն ու իրադարձությունները այն ձևով, որն ապահովում է ճշմարիտ ներկայացումը:
- Ձեռք ենք բերում բավականաչափ համապատասխան աուդիտորական ապացույցներ Հիմնադրամի ներսում ընկերությունների կամ ձեռնարկատիրական գործառնությունների ֆինանսական տեղեկատվության վերաբերյալ, որպեսզի արտահայտենք կարծիք ֆինանսական հաշվետվությունների վերաբերյալ: Մենք պատասխանատու ենք աուդիտն իրականացնելու և դրա ընթացքում այն ուղղորդելու և վերահսկելու համար: Մենք լիովին պատասխանատու ենք մեր արտահայտած կարծիքի համար:

Այլ հարցերի հետ մեկտեղ, մենք հաղորդակցում ենք կառավարման օղակներում ներգրավված անձանց հետ աուդիտի պլանավորած շրջանակների և ժամկետների, ինչպես նաև աուդիտի ընթացքում հայտնաբերված էական թերացումների վերաբերյալ, որոնք ներառում են աուդիտի ընթացքում մեր կողմից բացահայտված ներքին վերահսկողության կարևոր թերությունները:

Աուդիտոր

Շ. Թաշխյան

21.06.2024թ.

**«Ձեռնարկությունների ինկուբատոր» հիմնադրամ
Ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվություն
2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ**

'000 դրամ

	Ծանոթ.	31.12.2023թ.	31.12.2022թ.
Ակտիվ			
Հիմնական միջոցներ	6	764,056	816,797
Ոչ նյութական ակտիվներ	7	153,881	3,762
Հետաձգված հարկային ակտիվներ	19	2,414	4,292
Կանխավճարներ ոչ ընթացիկ ակտիվների ձեռքբերման համար		-	1,600
Ընդամենը ոչ ընթացիկ ակտիվներ		920,351	826,451
Պաշարներ	8	73,676	23,543
Առևտրային և այլ դեբիտորական պարտքեր	9	42,253	72,931
Շահութահարկի գծով ընթացիկ հարկային ակտիվ		1,549	15,495
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	10	497,970	553,910
Ընդամենը ընթացիկ ակտիվներ		615,448	665,879
Ընդամենը ակտիվներ		1,535,799	1,492,330
Պարտավորություններ			
Ոչ ընթացիկ պարտավորություններ			
Ակտիվներին վերաբերող շնորհների ոչ ընթացիկ մաս	11	525,979	481,168
Ընդամենը ոչ ընթացիկ պարտավորություններ		525,979	481,168
Ընթացիկ պարտավորություններ			
Ակտիվներին վերաբերող շնորհների ընթացիկ մաս	11	308,731	229,947
Եկամուտներին վերաբերող շնորհներ	12	173,233	46,676
Առևտրային և այլ կրեդիտորական պարտքեր	13	372,530	563,303
Ընդամենը ընթացիկ պարտավորություններ		854,494	839,926
Ընդամենը պարտավորություններ		1,380,473	1,321,094
Կուտակված արդյունք		155,326	171,236
Ընդամենը գույք ակտիվներ		155,326	171,236

Ֆինանսական հաշվետվությունները հաստատվել են դեկավարության կողմից 2024 թվականի հունիսի 21-ին և ստորագրվել են վերջինիս անունից:

/Տնօրեն

Բագրատ Ենգիբարյան

Գլխավոր հաշվապահ

Լիլիթ Մամիկոնյան

**«Ձեռնարկությունների ինկուբատոր» հիմնադրամ
Ճահույթի կամ վնասի և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի մասին հաշվետվություն
2023թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա համար**

‘000 դրամ

	Ծանոթ.	2023թ.	2022թ.
Ծնորհներից եկամուտ	14	1,274,481	1,200,850
Ծառայությունների մատուցումից հասույթ	15	608,808	836,113
Ծրագրերի գծով ծախսեր	16	(1,274,481)	(1,200,850)
Մատուցված ծառայությունների ինքնարժեք	17	(508,402)	(737,729)
Համախառն շահույթ		100,406	98,384
Վարչական ծախսեր	18	(105,110)	(99,113)
Այլ եկամուտներ		1,284	3,142
Այլ ծախսեր		(13,197)	(13,682)
Գործառնական վնաս		(16,617)	(11,269)
Տոկոսային եկամուտներ		1,089	1,866
Հիմնական միջոցների օտարումից եկամուտներ		-	1,667
Փոխարժեքային տարբերությունից օգուտ/ (վնաս)		1,496	(7,889)
Վնաս մինչև հարկումը		(14,032)	(15,625)
Ճահութահարկի գծով ծախս	19	(1,878)	(1,530)
Տարվա վնաս		(15,910)	(17,155)
Ընդամենը համապարփակ արդյունք		(15,910)	(17,155)

*«Ձեռնարկությունների ինկուբատոր» հիմնադրամ
Սեփական կապիտալում փոփոխությունների մասին հաշվետվություն
2023թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա համար*

<i>‘000 դրամ</i>	<i>Կուտակված արդյունք</i>
Մնացորդը առ 31 դեկտեմբերի 2021թ.	188,391
Տարվա վնաս	(17,155)
Ընդամենը տարվա համապարփակ արդյունք	(17,155)
Մնացորդը առ 31 դեկտեմբերի 2022թ.	171,236
Տարվա վնաս	(15,910)
Ընդամենը տարվա համապարփակ արդյունք	(15,910)
Մնացորդը առ 31 դեկտեմբերի 2023թ	155,326

*«Ձեռնարկությունների ինկուբատոր» հիմնադրամ
Գրամական հոսքերի մասին հաշվետվություն
2023թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա համար*

‘000 դրամ

	2023թ.	2022թ.
Գործառնական գործունեությունից դրամական հոսքեր		
Որպես շնորհներ ստացված դրամական միջոցներ	1,417,005	1,330,783
Ծառայությունների մատուցումից և ապրանքների մատակարարումից ստացված դրամական միջոցներ	827,555	1,029,048
Վճարումներ մատակարարներին	(1,486,634)	(1,634,136)
Վճարումներ աշխատակիցներին	(322,369)	(245,490)
Վճարումներ բյուջե, բացառությամբ շահութահարկի	(408,026)	(361,974)
Վճարված շահութահարկ	(9,872)	(17,100)
Այլ մուտքեր	892	2,678
Գործառնական գործունեությունից դրամական գուտ հոսքեր	18,551	103,809
Ներդրումային գործունեությունից դրամական հոսքեր		
Հիմնական միջոցների ձեռքբերումների գծով վճարումներ	(77,861)	(114,866)
Ներդրումային գործունեությունում օգտագործված դրամական գուտ հոսքեր	(77,861)	(114,866)
Ֆինանսական գործունեությունից դրամական հոսքեր		
Տոկոսային եկամտի ստացում	1,089	1,866
Ֆինանսավորման գործունեությունից դրամական հոսքեր	1,089	1,866
Դրամական միջոցների և դրանց համարժեքների գուտ (նվազում)/աճ	(58,221)	(9,191)
Դրամական միջոցները և դրանց համարժեքները ժամանակահատվածի սկզբի դրությամբ	553,910	575,365
Փոխարժեքի փոփոխության ազդեցությունը դրամական միջոցների և դրանց համարժեքների վրա	2,281	(12,264)
Դրամական միջոցների համարժեքները տարեվերջի դրությամբ (ծնթգ. 10)	497,970	553,910

1-23 ծանոթագրությունները կազմում են սույն ֆինանսական հաշվետվությունների անբաժանելի մասը:

1. Ընդհանուր տեղեկություններ

1.1. Նկարագիր և գործունեություն

«Ձեռնարկությունների ինկուբատոր» հիմնադրամը (այսուհետ՝ հիմնադրամ) հիմնադրվել է 2002թ, Համաշխարհային բանկի «Ձեռնարկությունների ինկուբատոր» ծրագրի շրջանակում և աջակցում է Հայաստանում տեղեկատվական և բարձր տեխնոլոգիաների աճին՝ ստեղծելով նպաստավոր միջավայր նորարարության զարգացման, տեխնոլոգիաների կատարելագործման և ընկերությունների ընդլայնման համար:

Հիմնադրամը ծառայում է որպես հաղորդակցման հանգույց ոլորտում գործող բոլոր կառույցների համար՝ համատեղելով և համախմբելով բոլորի ջանքերը SS/FS ոլորտում գերազանցության հասնելու համար :

Հիմնադրամի հիմնական գործունեությունն է բիզնեսի զարգացման և խորհրդատվական ծառայությունների մատուցումը:

Հիմնադրամն իրականացնում է ծրագրեր, որոնք իրականացվում են մի շարք կազմակերպությունների ֆինանսավորմամբ, ինչպիսիք են Համաշխարհային Բանկը, ԱՄՆ Միջազգային զարգացման գործակալությունը, Հայաստանի Հանրապետության Բարձր տեխնոլոգիաների նախարարությունը, Միջազգային համագործակցության գերմանական ընկերակցությունը և այլն:

Աշխատակիցների միջին ցուցակային թվաքանակը, 2023թ. 72 անձ է, իսկ 2022թ.՝ 73:

Իրավաբանական հասցեն է՝ ք. Երևան, Բագրևանդի 21/1, Ծենք՝ Ինժեներական քաղաք Պլազա, որտեղ տեղակայված է վարչական գրասենյակը:

1.2. Կորպորատիվ կառուցվածք

Հիմնադրամի բարձրագույն կառավարման մարմինը Հիմնադրամի հոգաբարձուների խորհուրդն է: Հիմնադրամի ընթացիկ գործունեությունը ղեկավարում է Հիմնադրամի տնօրենը:

1.3. ՖՀՄՍ-ներին համապատասխանությունը

Ֆինանսական հաշվետվությունները պատրաստվել են Ֆինանսական Հաշվետվությունների Միջազգային Ստանդարտներին (ՖՀՄՍ) համապատասխան:

2. Ֆունկցիոնալ և ներկայացման արժույթը

ՀՀ արժույթը ՀՀ դրամն է, որը հիմնադրամի ֆունկցիոնալ և ներկայացման արժույթն է:

Ֆինանսական տեղեկատվությունը ցույց է տրված հազար դրամներով՝ առանց ստորակետից հետո տասնորդական նիշի:

3. Գնահատումների և դատողությունների օգտագործում

Ֆինանսական հաշվետվությունները ՖՀՄՍ պահանջներին համապատասխան պատրաստելու համար ղեկավարությունից պահանջվում է կատարել դատողություններ, գնահատումներ և ենթադրություններ, որոնք ազդեցություն ունեն հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության կիրառման, ինչպես նաև ակտիվների, պարտավորությունների, եկամուտների և ծախսերի ներկայացված գումարների վրա: Փաստացի արդյունքները կարող են տարբերվել այդ գնահատումներից:

Գնահատումները և հիմքում ընկած ենթադրությունները շարունակաբար վերանայվում են: Հաշվապահական հաշվառման գնահատումների վերանայումները ճանաչվում են այն ժամանակաշրջանում, որում վերանայվել են, և այն ապագա ժամանակաշրջաններում, որոնց վրա կարող են ազդեցություն ունենալ:

Այն ենթադրությունների և գնահատման անորոշության վերաբերյալ տեղեկատվությունը (բացառությամբ իրական արժեքի չափումը), որոնց դեպքում առկա է նշանակալի ռիսկ, որ դրանք հաջորդ ֆինանսական տարում կարող են հանգեցնել էական ճշգրտումների, ներկայացված է հետևյալ ծանոթագրություններում.

- Ծանոթագրություն 6 – Հիմնական միջոցներ – օգտակար ծառայության ժամկետի որոշում:
- Ծանոթագրություն 7 – Ոչ նյութական ակտիվներ – օգտակար ծառայության ժամկետի որոշում:
- Ծանոթագրություն 19 – Ծահուրահարկ – հետաձգված ակտիվների ճանաչում:
- Ծանոթագրություն 15 – Ծառայությունների մատուցումից հասույթ – ավարտվածության աստիճանի որոշում:

Իրական արժեքի չափում

Ակտիվի կամ պարտավորության իրական արժեքը չափելիս Հիմնադրամը հնարավորության սահմաններում օգտագործում է դիտելի շուկայական տվյալները: Իրական արժեքները դասակարգվում են ըստ իրական արժեքի հիերարխիայի մակարդակների՝ հիմք ընդունելով գնհատման մեթոդներում օգտագործված ելակետային տվյալները, ինչպես ներկայացված է ստորև:

- 1-ին մակարդակ. Նույնական ակտիվների կամ պարտավորությունների համար գործող շուկայում գնանշված գները (չճշգրտվող):
- 2-րդ մակարդակ. 1-ին մակարդակում ներառված գնանշված գներից տարբեր ելակետային տվյալները, որոնք ակտիվի կամ պարտավորության համար դիտելի են կամ ուղղակիորեն (այսինքն՝ որպես գներ), կամ անուղղակիորեն (այսինքն՝ գներից ստացվող):
- 3-րդ մակարդակ. Ակտիվի կամ պարտավորության գծով ելակետային տվյալներ, որոնք հիմնված չեն դիտելի շուկայական տվյալների վրա (ոչ դիտելի ելակետային տվյալներ):

Եթե ակտիվի կամ պարտավորության իրական արժեքը չափելու համար օգտագործված ելակետային տվյալները կարող են դասակարգվել իրական արժեքի հիերարխիայի տարբեր մակարդակներում, ապա իրական արժեքի չափումն որպես մեկ ամբողջություն դասակարգվում է իրական արժեքի հիերարխիայի այն նույն մակարդակում, որտեղ դասակարգվում են ամենացածր մակարդակի տվյալները, որոնք նշանակալի են ամբողջ չափման համար:

Իրական արժեքի հիերարխիայի մակարդակների միջև տեղափոխումներն Ընկերությունը ճանաչում է այն հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջում, որի ընթացքում տեղի է ունեցել փոփոխությունը:

Իրական արժեքի չափման ժամանակ կատարվող ենթադրությունների վերաբերյալ լրացուցիչ տեղեկատվությունը ներկայացված է Ծանոթագրություն 20-ում՝ ֆինանսական գործիքների հետ կապված:

4. Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության նշանակալի մասերի համառոտ նկարագիրը

4.1. Չափման հիմունքները

Ֆինանսական հաշվետվությունները պատրաստվել են սկզբնական արժեքի հիմունքով, բացառությամբ հիմնական միջոցների: Սովորաբար սկզբնական արժեքը հիմնված է ակտիվի դիմաց տրված հատուցման իրական արժեքի վրա:

4.2. Հիմնական միջոցներ

Ծանաչում և չափում

Հիմնական միջոցների միավորները չափվում են սկզբնական արժեքով՝ հանած կուտակված մաշվածությունը և արժեզրկումից կորուստները:

Սկզբնական արժեքը ներառում է ակտիվի ձեռք բերմանն ուղղակիորեն վերագրելի ծախսումները: Մեփական ուժերով կառուցված ակտիվների սկզբնական արժեքը ներառում է նյութերի և աշխատուժի գծով ծախսումները, նախանշած նպատակներով օգտագործման համար աշխատանքային վիճակի բերելու հետ ուղղակիորեն կապված ցանկացած այլ ծախսումները, հիմնական միջոցների ապատեղակայման և քանդման, ինչպես նաև դրանց զբաղեցրած տեղանքի վերականգնման ծախսումները և կապիտալացված փոխառության ծախսումները: Ձեռքբերված համակարգչային ծրագրերը, որը հանդիսանում է համապատասխան սարքավորման ֆունկցիոնալության անբաժանելի մասը, կապիտալացվում է որպես սարքավորման մաս:

Եթե հիմնական միջոցի միավորը բաղկացած է օգտակար ծառայության տարբեր ժամկետ ունեցող նշանակալի մասերից, այդ մասերը հաշվառվում են որպես հիմնական միջոցների առանձին միավորներ (հիմնական բաղադրիչներ):

Հիմնական միջոցի միավորի օտարումից ստացված օգուտը և վնասը որոշվում է համեմատելով օտարումից ստացված մուտքերը հիմնական միջոցի հաշվեկշռային արժեքի հետ և ճանաչվում են գուտ հիմունքով «Այլ եկամուտ/Այլ ծախս» հոդվածում՝ շահույթում կամ վնասում:

Հետագա ծախսումներ

Հետագա ծախսումները կապիտալացվում են, երբ հավանական է, որ Ընկերություն կհոսեն այդ ծախսումների հետ կապված ապագա տնտեսական օգուտները:

Հիմնական միջոցների ամենօրյա սպասարկման ծախսումները ճանաչվում են շահույթում կամ վնասում՝ կատարմանը գույքընթաց:

Մաշվածություն

Հիմնական միջոցների բոլոր դասերի նկատմամբ կիրառվում է մաշվածության հաշվարկման գծային մեթոդը:

Հիմնական միջոցների օգտակար ծառայությունը որոշելիս հաշվի են առնվում հետևյալ գործոնները.

- ա) ակտիվի ենթադրվող օգտագործելիությունը,
- բ) ակնկալվող ֆիզիկական մաշվածությունը,
- գ) տեխնիկական հնացածությունը,
- դ) հիմնական միջոցի օգտագործման իրավական կամ նման այլ սահմանափակումներ:

Հիմնադրամը հիմնական միջոցների նկատմամբ կիրառում է հետևյալ օգտակար ծառայությունները.

Վարձակալված գույքի գծով կապիտալացված ծախսումներ	20 տարի
Մեքենաներ և սարքավորումներ	5 տարի
Արտադրատնտեսական գույք, գործիքներ	5 տարի
Հաշվողական և համակարգչային տեխնիկա	3 տարի
Այլ հիմնական միջոցներ	8 տարի

Ակտիվի մաշվածությունը սկսվում է հաշվարկվել, երբ այն մատչելի է օգտագործման համար, այսինքն՝ երբ այն գտնվում է այնպիսի վայրում և վիճակում, որն անհրաժեշտ է՝ ղեկավարության նախանշած նպատակով այն օգտագործելու համար: Ակտիվի մաշվածության հաշվարկումը դադարում է ակտիվի՝ ՖՀՄՄ 5-ի համաձայն որպես վաճառքի համար պահվող դասակարգվելու (կամ որպես վաճառքի համար պահվող դասակարգված օտարման խմբում ներառվելու) և ակտիվն ապանանաչելու ամսաթվերից ամենավաղով:

4.3. Ոչ նյութական ակտիվներ

Չափումը ճանաչման պահին

Ոչ նյութական ակտիվը սկզբնապես չափվում է սկզբնական արժեքով:

Ոչ նյութական ակտիվի սկզբնական արժեքը ներառում է՝

ա) դրա գնման գինը՝ ներառյալ ներկրման տուրքերն ու գնման չփոխհատուցվող հարկերը՝ առևտրային զեղչերը և արտոնությունները հանելուց հետո.

բ) ակտիվն իր նպատակային օգտագործման վիճակին բերելու հետ կապված ցանկացած ուղղակիորեն վերագրելի ծախսումները:

Հետագա չափում

Սկզբնական ճանաչումից հետո ոչ նյութական ակտիվը հաշվառվում է իր սկզբնական արժեքով (հաշվի առած հետագա ավելացվող ծախսումները)՝ հանած ցանկացած կուտակված ամորտիզացիա և ցանկացած կուտակված արժեզրկումից կորուստ:

Ամորտիզացիա

Ամորտիզացիան պետք է հաշվարկվի այն պահից, երբ ակտիվը մատչելի է օգտագործման համար՝ հետևյալ օգտակար ծառայությունից ելնելով.

- Համակարգչային ծրագիր՝ 5 տարի
- Լիցենզիաներ՝ 1-10 տարի

Ոչ նյութական ակտիվի մնացորդային արժեքը գնահատվում է զրո, իսկ ամորտիզացիայի հաշվարկման կիրառվող մեթոդն է գծային մեթոդը:

4.4. Պաշարներ

Պաշարները ներկայացված են սկզբնական արժեքի և իրացման գուտ արժեքի նվազագույնով: Պաշարների սկզբնական արժեքը հիմնված է միջին կշռված արժեքի մեթոդի վրա և ներառում է պաշարների ձեռքբերման, տրանսպորտային ծախսումները, մաքսային վճարները, ինչպես նաև պաշարները ներկա գտնվելու վայր և ներկա վիճակի բերելու հետ կապված ծախսումները:

Իրացման գուտ արժեքը սովորական գործունեության ընթացքում վաճառքի ենթադրվող գինն է՝ հանած համարման ենթադրվող ծախսումները և վաճառքը կազմակերպելու համար անհրաժեշտ ենթադրվող ծախսումները:

Պաշարների կազմում հաշվառվում են Հայ-հնդկական ՏՀՏ գերազանցության կենտրոնի կողմից կազմակերպվող դասընթացների և սեմինարների մասնակիցներին տրամադրելու նպատակով Հնդկաստանի կառավարությունից ստացված գրքերը:

Պաշարների կազմում է հաշվառվում ենք ծառայությունների գծով անավարտ մասը:

4.5. Ֆինանսական գործիքներ

Ոչ ածանցյալ ֆինանսական ակտիվներ

Հիմնադրամի դերիտորական պարտավորությունները, փոխառությունները և դրամական միջոցները ու դրանց համարժեքները հանդիսանում են ոչ ածանցյալ ֆինանսական ակտիվներ:

Հիմնադրամը դերիտորական պարտքերը, փոխառությունները և դրամական միջոցները ու դրանց համարժեքները սկզբնապես ճանաչում է դրանց առաջացման օրը:

Հիմնադրամն ապաճանաչում է ֆինանսական ակտիվը, երբ ֆինանսական ակտիվից առաջացող դրամական հոսքերի նկատմամբ պայմանագրային իրավունքները կորցնում են իրենց ուժը, կամ երբ փոխանցում է ֆինանսական ակտիվից դրամական հոսքերի ստացման պայմանագրային իրավունքներն այնպիսի գործարքում, որում փոխանցվում են ֆինանսական ակտիվի սեփականության հետ կապված, ըստ էության, բոլոր ռիսկերն ու հատույցները: Մասնակցությունը փոխանցված ակտիվում, որն առաջացել կամ պահպանվել է Հիմնադրամի կողմից, ճանաչվում է որպես առանձին ակտիվ կամ պարտավորություն:

Ֆինանսական ակտիվները և պարտավորությունները հաշվանցվում են՝ ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում արտացոլելով գուտ գումարով, եթե գոյություն ունի ճանաչված գումարները հաշվանցելու իրավաբանորեն ամրագրված իրավունք, ինչպես նաև՝ հաշվարկը գուտ հիմունքով իրականացնելու կամ միաժամանակ ակտիվն իրացնելու և պարտավորությունը մարելու մտադրություն:

Ֆինանսական ակտիվների սկզբնական դասակարգումը կախված է ֆինանսական ակտիվի պայմանագրային դրամական հոսքերի բնութագրից և հիմնադրամի դրանց կառավարման բիզնես մոդելից:

Հիմնադրամի ֆինանսական ակտիվները չափվում են ամորտիզացվող արժեքով:

Ոչ ածանցյալ ֆինանսական պարտավորություններ

Հիմնադրամի կրեդիտորական պարտավորությունները հանդիսանում են ոչ ածանցյալ ֆինանսական պարտավորությունները և սկզբնապես ճանաչվում են իրական արժեքով՝ դրանց առաջացման օրը:

Հիմնադրաման ապահանջում է ֆինանսական պարտավորությունը, երբ պայմանագրում նշված պարտականությունը կատարվում է կամ չեղյալ է համարվում կամ ուժը կորցնում է:

Ոչ ածանցյալ ֆինանսական պարտավորությունների սկզբնական ճանաչումը տեղի է ունենում իրական արժեքով՝ հանած գործարքին ուղղակիորեն վերագրելի բոլոր ծախսերը: Սկզբնական ճանաչումից հետո ոչ ածանցյալ ֆինանսական պարտավորությունները չափվում են ամորտիզացված արժեքով՝ կիրառելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը:

4.6. Վարձակալություն. որպես վարձակալ

Վարձակալության մեկնարկի ամսաթվին Հիմնադրամը ճանաչում է օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվը և վարձակալության գծով պարտավորությունը: Վարձակալության մեկնարկի ամսաթիվը՝ որի դրությամբ վարձատրում հիմքում ընկած ակտիվը դարձնում է մատչելի վարձակալի օգտագործման համար:

Վարձակալության մեկնարկի ամսաթվին Հիմնադրամը չափում է օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվը սկզբնական արժեքով:

Վարձակալության մեկնարկի ամսաթվին Հիմնադրամը չափում է վարձակալության գծով պարտավորությունը՝ այն վարձավճարների ներկա արժեքով, որոնք դեռևս չեն վճարվում այդ ամսաթվին:

Վարձավճարները գեղչվում են՝ կիրառելով վարձակալի վարձակալությամբ ենթադրվող տոկոսադրույքը, եթե այդ դրույքը կարելի է հեշտությամբ որոշել: Եթե այդ դրույքը հնարավոր չէ հեշտությամբ որոշել, վարձակալը պետք է կիրառի վարձակալի լրացուցիչ փոխառության տոկոսադրույքը:

Հիմնադրամը ներկայացնում է օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվները՝ այլ ակտիվներից առանձին և վարձակալության գծով պարտավորությունները՝ այլ պարտավորություններից առանձին:

Հիմնադրամը կարճաժամկետ վարձակալությունների և փոքրարժեք ակտիվների վարձակալությունների նկատմամբ կիրառում է հաշվառման պարզեցված մոտեցումներ և չի ճանաչում օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվներ:

Հիմնադրամը կարճաժամկետ և փոքրարժեք ակտիվների վարձակալությունների գծով վարձավճարները վարձակալության ժամկետի ընթացքում ճանաչում է որպես ծախս (ծախսում) գծային հիմունքով:

4.7. Ծառայությունների մատուցումից հասույթ

Ծառայությունների մատուցումից հասույթը ճանաչվում է, երբ (կամ այնքանով, որքանով) Հիմնադրամը կատարում (բավարարում) է կատարման պարտականությունը՝ խոստացված ապրանքը կամ ծառայությունը (այսինքն՝ ակտիվը) փոխանցելով գնորդին:

Հիմնադրամի կողմից մատուցվող ծառայություններից առաջացնում է ժամանակի ընթացքում կատարվող պարտականություններ: Յուրաքանչյուր կատարման պարտականության համար Հիմնադրամը ճանաչում է ժամանակի ընթացքում հասույթը՝ չափելով այդ կատարման պարտականության ամբողջությամբ կատարման առաջընթացը (աստիճանը):

4.8. Ծնորհներ

Դոնոր կազմակերպություններից ստացված միջոցների հաշվառումն իրականացվում է ՀՀՄՍ 20 Պետական շնորհներ ստանդարտի հիման: Ծնորհները կազմակերպությունների և պետական մարմինների կողմից ռեսուրսների փոխանցումներն են Հիմնադրամին՝ Հիմնադրամի գործառնական գործունեությանը վերաբերող որոշակի պայմաններին անցյալում կամ ապագայում համապատասխանության դիմաց: Հիմնադրամի ակտիվները ֆինանսավորվում են շնորհներով, որոնք կարող են նաև փոխանցվել ոչ դրամային ակտիվի տեսքով: Ոչ դրամային ակտիվների տեսքով ստացված վերաբերող շնորհները ներկայացվում են իրենց անվանական արժեքով:

Հիմնադրամը ճանաչում է ակտիվներին վերաբերող շնորհները՝ որպես հետաձգված եկամուտ, որը ամորտիզացվում է ակտիվի օգտակար ծառայության ընթացքում: Հետաձգված եկամուտը սովորաբար դասակարգվում է որպես ոչ ընթացիկ պարտավորություններ: Այն մասը, որը հաջորդ տարի պետք է ճանաչվի եկամուտ, ներկայացվում է ընթացիկ պարտավորություններում:

Հիմնադրամը ներկայացնում է եկամուտներին վերաբերող շնորհները՝ օգտագործելով համախառն մոտեցումը:

4.9. Արտարժույթով գործարքներ

Արտարժույթով իրականացված գործարքները փոխարկվում են համապատասխան ֆունկցիոնալ արժույթների գործարքների օրվա դրությամբ սահմանված փոխարժեքով: Հաշվետու ամսաթվի դրությամբ արտարժույթով արտահայտված դրամային ակտիվները և պարտավորությունները փոխարկվում են ֆունկցիոնալ արժույթի այդ օրվա դրությամբ սահմանված փոխարժեքով: Դրամային հոդվածների գծով արտարժույթի փոխարկումից օգուտը կամ վնասը ժամանակաշրջանի սկզբի դրությամբ ֆունկցիոնալ արժույթի ամորտիզացված արժեքի՝ ճշգրտված ժամանակաշրջանի ընթացքում արդյունավետ տոկոսի և վճարումների գծով, և հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ գործող փոխարժեքով փոխարկված արտարժույթի ամորտիզացված արժեքի միջև տարբերությունն է:

Իրական արժեքով չափվող արտարժույթով ոչ դրամային հոդվածները վերա-հաշվարկվում են ֆունկցիոնալ արժույթի իրական արժեքի որոշման օրվա փոխանակման փոխարժեքով:

Փոխարկման հետևանքով առաջացած արտարժույթային տարբերությունները ճանաչվում են շահույթ կամ վնասում՝ բացառությամբ վաճառքի համար մատչելի բաժնային գործիքների գծով փոխարժեքային տարբերությունների, որոնք ճանաչվում են այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքում:

Սկզբնական արժեքով չափվող արտարժույթով արտահայտված ոչ դրամային հոդվածները փոխարկվում են ֆունկցիոնալ արժույթի գործարքի օրվա դրությամբ սահմանված փոխարժեքով:

4.10. Ծահութահարկ

Ընթացիկ հարկ

Ընթացիկ և նախորդ ժամանակաշրջանների համար ընթացիկ հարկային պարտավորությունները (ակտիվները) չափվում են այն գումարով, որն ակնկալվում է, որ կվճարվի բյուջե (կփոխհատուցվի բյուջեից)՝ կիրառելով հարկերի դրույթները (և հարկային հարաբերություններ կարգավորող նորմատիվ իրավական ակտերը), որոնք ուժի մեջ են եղել հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջում:

Հետաձգված հարկ

Հետաձգված հարկը ճանաչվում է ֆինանսական հաշվետվություններում արտացոլվելու նպատակով որոշվող ակտիվների ու պարտավորությունների հաշվեկշռային արժեքների և հարկային նպատակների համար օգտագործվող գումարների միջև ժամանակավոր տարբերությունների գծով:

Հետաձգված հարկային ակտիվ ճանաչվում է չօգտագործված հարկային վնասների, չօգտագործված հարկային զեղչերի և նվազեցվող ժամանակավոր տարբերությունների գծով այն չափով, որով հավանական է, որ Հիմնադրամն ապագայում կունենա հարկվող շահույթ, որի դիմաց դրանք կարող են օգտագործվել: Հետաձգված հարկային ակտիվները վերանայվում են յուրաքանչյուր հաշվետու ամսաթվի դրությամբ և նվազեցվում են այն չափով, որով այլևս հավանական չէ, որ համապատասխան հարկային օգուտը կիրացվի:

5. Գեռևս չկիրառվող նոր ստանդարտներ և մեկնաբանություններ

Մի շարք նոր ստանդարտներ գործում են 2023թ. հունվարի 1-ին կամ հետո սկսվող տարեկան ժամանակաշրջանների համար, և թույլատրվում է այդ ստանդարտների վաղաժամ կիրառումը: Այնուամենայնիվ, այս ֆինանսական հաշվետվությունները պատրաստելիս Հիմնադրամը վաղաժամ չի կիրառել նոր կամ փոփոխված ստանդարտները:

(ա) Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության բացահայտում՝ ՀՀՄՍ 1-ի և ՖՀՄՍ գործնական կիրառման ուղեցույց 2-ի փոփոխություններ

ՀՀՄՍ 1-ում և ՖՀՄՍ Գործնական ցուցումներ 2-ում («Էականության մասին դատողությունների կիրառում»), փոփոխությունները ներկայացնում են ուղեցույցներ և օրինակներ՝ օգնելու կազմակերպություններին կիրառել հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության բացահայտումների վերաբերյալ էականության դատողությունները: Փոփոխությունների նպատակն է օգնել կազմակերպություններին ներկայացնել հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության առավել օգտակար բացահայտումները՝ փոխարինելով «նշանակալի» հաշվապահական հաշվառման քաղաքականությունների բացահայտման պահանջը «էական» հաշվապահական հաշվառման քաղաքականությունների բացահայտման պահանջով և ավելացնելով ուղեցույց այն մասին, թե կազմակերպություններն ինչպես պետք է կիրառեն էականության հայեցակարգը հաշվապահական հաշվառման քաղաքականությունների բացահայտման վերաբերյալ որոշումներ կայացնելիս:

Այս փոփոխությունները ազդեցություն են ունեցել Հիմնադրամի՝ հաշվապահական հաշվառման քաղաքականությունների բացահայտումների վրա, բայց ոչ Հիմնադրամի ֆինանսական հաշվետվությունների ցանկացած միավորի չափման, ճանաչման կամ ներկայացման վրա:

(բ) Հաշվապահական հաշվառման գնահատումների սահմանում՝ ՀՀՄՍ 8-ի փոփոխություններ

ՀՀՄՍ 8 ստանդարտի փոփոխությունները պարզաբանում են հաշվապահական հաշվառման գնահատումների, հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության փոփոխությունների և սխալների ուղղման տարբերությունը: Ինչպես նաև, այդ փոփոխությունները պարզաբանում են, թե ինչպես են կազմակերպությունները օգտագործում չափման հիմունքները և ելակետային տվյալները՝ հաշվապահական հաշվառման գնահատումներ մշակելու համար: Փոփոխությունները ազդեցություն չունեն Հիմնադրամի ֆինանսական հաշվետվությունների վրա:

(գ) Այլ ստանդարտներ

Ակնկալվում է, որ հետևյալ նոր և փոփոխված ստանդարտները չեն ունենա նշանակալի ազդեցություն Հիմնադրամի ֆինանսական հաշվետվությունների վրա.

- ՖՀՄՍ 16 ստանդարտի փոփոխություններ. Վարձակալության գծով պարտավորություն Վաճառք հետադարձ վարձակալությամբ գործարքներում;
- Փոփոխություններ ՀՀՄՍ 1-ում. Պարտավորությունների դասակարգումը որպես ընթացիկ կամ ոչ ընթացիկ;
- Մատակարարների ֆինանսավորման պայմանավորվածություններ – փոփոխություններ ՀՀՄՍ 7 և ՖՀՄՍ 7 ստանդարտներում:

6. Հիմնական միջոցներ

<i>‘000 դրամ</i>	<i>Կապիտալացված ծախսումներ</i>	<i>Համակարգչային տեխնիկա</i>	<i>Տրանսպորտային միջոցներ</i>	<i>Արտադրական գույք, տնտեսական գույք, գործիքներ</i>	<i>Ընդամենը</i>
Սկզբնական արժեք					
01 հունվար 2022թ.	10,873	2,705,517	51,609	722,184	3,490,183
Ձեռքբերում	-	120,643	-	53,037	173,680
Օտարում/Դուրսգրում	-	(21,398)	-	(4,852)	(26,250)
31 դեկտեմբեր 2022թ.	10,873	2,804,762	51,609	770,369	3,637,613
Ձեռքբերում	-	161,245	366	102,676	264,287
Օտարում/Դուրսգրում	-	(58,926)	-	(44,365)	(103,291)
31 դեկտեմբեր 2023թ.	10,873	2,907,081	51,975	828,680	3,798,609
Կուտակված մաշվածություն					
01 հունվար 2022թ.	1,174	1,853,670	51,609	697,546	2,603,999
Տարեկան մաշվածություն	544	236,368	-	5,595	242,507
sumՕտարում/Դուրսգրում	-	(21,398)	-	(4,292)	(25,690)
31 դեկտեմբեր 2022թ.	1,718	2,068,640	51,609	698,849	2,820,816
Տարեկան մաշվածություն	544	296,006	-	14,042	310,592
Օտարում/Դուրսգրում	-	(53,289)	-	(43,566)	(96,855)
31 դեկտեմբեր 2023թ.	2,262	2,311,357	51,609	669,325	3,034,553
Հաշվեկշռային արժեք					
01 հունվարի 2022 թ.	9,699	851,847	-	24,638	886,184
31 դեկտեմբեր 2022թ.	9,155	736,122	-	71,520	816,797
31 դեկտեմբեր 2023թ.	8,611	595,724	366	159,355	764,056

Հաշվետու ամսաթվի դրությամբ Հիմնադրամը գրավադրված հիմնական միջոցներ չունի:

Կապիտալ ծախսումներն իրենցից ներկայացնում են վարձակալված տարածքների վրա իրականացված կապիտալ բնույթի ծախսումները, որոնցից ակնկալվում է ստանալ տնտեսական օգուտներ հետագա ժամանակաշրջաններում:

Մաշվածություն

<i>‘000 դրամ</i>	2023թ.	2022թ.
Ծրագրերի գծով ծախսեր	269,797	210,190
Վարչական և ընդհանուր ծախսեր	40,795	32,317
	310,592	242,507

7. Ոչ նյութական ակտիվներ

<i>‘000 դրամ</i>	<i>Համակարգչային ծրագրեր</i>	<i>Լիցենզիաներ, սպրանքանիշեր և այլ</i>	<i>Ընդամենը</i>
Սկզբնական արժեք			
01 հունվար 2022թ.	138,740	25,155	163,895
Ձեռքբերում	3,761	4,582	8,343
31 դեկտեմբեր 2022թ.	142,501	29,737	172,238
Ձեռքբերում	431	160,921	161,352
31 դեկտեմբեր 2023թ.	142,932	190,658	333,590
Կուտակված ամորտիզացիա			
01 հունվար 2022թ.	138,731	23,662	162,393
Տարեկան ամորտիզացիա	10	6,073	6,083
31 դեկտեմբեր 2022թ.	138,741	29,735	168,476
Տարեկան ամորտիզացիա	36	11,197	11,233
31 դեկտեմբեր 2023թ.	138,777	40,932	179,709
Հաշվեկշռային արժեք			
01 հունվարի 2022թ.	9	1,493	1,502
31 դեկտեմբեր 2022թ.	3,760	2	3,762
31 դեկտեմբեր 2023թ.	4,155	149,726	153,881

Ամորտիզացիա

<i>‘000 դրամ</i>	2023թ.	2022թ.
Ծրագրերի գծով ծախսեր	-	10
Վարչական և ընդհանուր ծախսեր	11,233	6,073
	11,233	6,083

8. Պաշարներ

<i>‘000 դրամ</i>	<i>Մնացորդ 31.12.2023թ</i>	<i>Մնացորդ 31.12.2022թ</i>
Անավարտ ծառայություն	59,050	-
Գրքեր	8,836	10,227
Նյութեր	5,790	13,066
Այլ պաշարներ	-	250
	73,676	23,543

2023թ. որպես ծախս ճանաչված պաշարների հաշվեկշռային արժեքը ստացված ծառայությունների ինքնարժեքում կազմել է 327 հազ. դրամ (2022թ.՝ գրո), վարչական ծախսերում՝ 11 հազ. դրամ (2022թ.՝ 3 հազ. դրամ), ծրագրերի գծով ծախսերում՝ 10 հազ. դրամ (2022թ.՝ 3 հազ. դրամ):

Պաշարների կազմում հաշվառված է Ֆիլիպ Մորրիս Արմենիա ՍՊԸ-ին մատուցված ծառայության անավարտ մասը՝ 59,050 հազար դրամ արժեքով:

9. Առևտրային և այլ դեբիտորական պարտքեր

‘000 դրամ

	<i>Մնացորդ 31.12.2023թ.</i>	<i>Մնացորդ 31.12.2022թ.</i>
Առևտրային դեբիտորական պարտքեր	30,878	28,464
Ծրագրերի գծով դեբիտորական պարտքեր	5,698	22,720
Տրված կանխավճարներ	3,134	7,310
Հետաձգված ԱԱՀ	1,939	2,806
Առհաշիվ տրված գումարներ	567	5,447
Պետական բյուջեից դեբիտորական պարտքեր	37	6,184
	42,253	72,931

10. Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ

‘000 դրամ

	<i>Մնացորդ 31.12.2023թ.</i>	<i>Մնացորդ 31.12.2022թ.</i>
Դրամարկդ	99	99
Բանկային հաշիվներ	414,518	553,811
Միասնական հաշվի մնացորդ	83,353	-
	497,970	553,910

11. Ակտիվներին վերաբերող շնորհներ

‘000 դրամ

	<i>Մնացորդ 31.12.2023թ.</i>	<i>Մնացորդ 31.12.2022թ.</i>
Տարեսկզբի մնացորդ	711,115	791,437
Ավելացումներ	348,941	3,198
Վերադասակարգում եկամուտներին վերաբերող շնորհներից (տես՝ ծանոթ. 12)	62,016	132,813
Ճանաչված եկամուտ (տես՝ ծանոթ. 14)	(287,362)	(216,265)
Փոխարկման ազդեցություն	-	(68)
Տարեվերջի մնացորդ, որից՝	834,710	711,115
Ընթացիկ մաս	308,731	229,947

12. Եկամուտներին վերաբերող շնորհներ

‘000 դրամ

	<i>Մնացորդ 31.12.2023թ.</i>	<i>Մնացորդ 31.12.2022թ.</i>
Տարեսկզբի մնացորդ	46,677	42,075
Ավելացումներ	1,302,401	1,213,370
Փոխանցում ակտիվներին վերաբերող շնորհներին (տես՝ ծանոթ. 11)	(62,016)	(132,813)
Փոխարժեքային տարբերությունների ազդեցությունը շնորհների վրա	1,251	(3,991)
Ճանաչված եկամուտ (տես՝ ծանոթ. 14)	(987,119)	(984,585)
Փոխարկման ազդեցություն	(3,036)	(5,979)
Դրամաշնորհների մասով ԱԱՀ	(124,293)	(81,290)
Շնորհի վերադարձ	(632)	(111)
Տարեվերջի մնացորդ	173,233	46,676

Ավելագումներ

‘000 դրամ

	<i>2023թ.</i>	<i>2022թ.</i>
Առևտրի խթանման և որակի ենթակառուցվածքի վարկային ծրագիր	662,324	473,360
ԱՄՆ ՄՉԳ «Հայաստանում աշխատուժի զարգացման ծրագիր- AWDA» դրամաշնորհային ծրագրով ստացված միջոցներ	565,586	715,277
Coca Cola «Խաղային էկոհամակարգը հզորացնում է երիտասարդներին» դրամաշնորհային ծրագրով ստացված միջոցներ	57,083	-
ԲՏԱ նախարարություն, ՀՀ պետական բյուջեից ֆինանսավորում	13,000	14,000
Մոնֆալկոնեի քաղաքապետարանի «Հայաստանի համագործակցություն» նախագծի ծրագրի միջոցներ	4,408	10,733
	1,302,401	1,213,370

Մնացորդային արժեք

‘000 դրամ

	<i>Մնացորդ 31.12.2023թ.</i>	<i>Մնացորդ 31.12.2022թ.</i>
ԱՄՆ ՄՉԳ «Հայաստանում աշխատուժի զարգացման ծրագիր- AWDA» դրամաշնորհային ծրագրով ստացված միջոցներ	150,419	8,181
Առևտրի խթանման և որակի ենթակառուցվածքի վարկային ծրագիր	12,531	23,996
Հայ-հնդկական միջազգային պայմանագրով ստացված միջոցներ	8,837	10,227
Համաշխարհային բանկի «Էլեկտրոնային հասարակության և մրցունակության համար նորարարություն» վարկային ծրագրով ստացված միջոցներ	1,029	1,029
Coca Cola «Խաղային էկոհամակարգը հզորացնում է երիտասարդներին» դրամաշնորհային ծրագրով ստացված միջոցներ	149	-
ՀՀ Տրանսպորտի, կապի և տեղեկատվական տեխնոլոգիաների նախարարությունից ստացված միջոցներ (Գյումրու և Վանաձորի ՏԿ ծրագիր)	263	263
ԲՏԱ նախարարություն, ՀՀ պետական բյուջեից ֆինանսավորում	5	950
Մոնֆալկոնեի քաղաքապետարանի «Հայաստանի համագործակցություն» նախագծի ծրագրի միջոցներ	-	2,030
	173,233	46,676

13. Առևտրային և այլ կրեդիտորական պարտքեր

‘000 դրամ

	<i>Մնացորդ 31.12.2023թ.</i>	<i>Մնացորդ 31.12.2022թ.</i>
Նյութերի ձեռքբերումից կրեդիտորական պարտքեր	1,702	59,687
Ստացված կանխավճարներ	117,918	49,199
Աշխատակիցների գծով պարտավորություններ	14,601	22,807
Ծառայությունների ձեռքբերումից կրեդիտորական պարտքեր	114,305	335,640
Վճարվելիք այլ հարկեր և պարտավորություններ	113,959	95,150
Հիմնական միջոցների ձեռքբերումից կրեդիտորական պարտքեր	2,464	-
Այլ	7,581	820
	372,530	563,303

Առևտրային կրեդիտորական պարտքերը տոկոսակիր չեն և, որպես կանոն, մարվում են 30 օրվա ընթացքում:

14. Ծնորհներից եկամուտ

‘000 դրամ

	2023թ.	2022թ.
Առևտրի խթանման և որակի ենթակառուցվածքի վարկային ծրագիր ԱՄՆ ՄՉԳ «Հայաստանում աշխատուժի զարգացման ծրագիր- AWDA» դրամաշնորհային ծրագրով ստացված միջոցներ	773,281	582,167
Coca Cola «Խաղային էկոհամակարգը հզորացնում է երիտասարդներին» դրամաշնորհային ծրագրով ստացված միջոցներ	453,927	592,560
	26,096	-
ԲՏԱ նախարարություն, ՀՀ պետական բյուջեից ֆինանսավորում	10,999	9,961
Մոնֆակոնեի քաղաքապետարանի «Հայաստանի համագործակցություն» նախագծի ծրագրի միջոցներ	4,722	7,098
ԱՄՆ ՄՉԳ «Նորարարական լուծումների և տեխնոլոգիաների կենտրոնի հիմնում» դրամաշնորհային ծրագրով ստացված միջոցներ	2,438	4,437
Ֆիլիպ Մորրիս Արմենիա ՍՊԸ դրամաշնորհային ծրագրով ստացված միջոցներ	1,628	3,104
Հայ-հնդկական միջազգային պայմանագրով ստացված միջոցներ	1,390	1,520
ՀՀ Տրանսպորտի, կապի և տեղեկատվական տեխնոլոգիաների նախարարությունից ստացված միջոցներ	-	3
	1,274,481	1,200,850

15. Ծառայությունների մատուցումից հասույթ

‘000 դրամ

	2023թ.	2022թ.
Խորհրդատվական և տեղեկատվական ծառայություններից հասույթ (Ֆիլիպ Մորրիս Արմենիայի գծով)	341,365	579,544
Գործառնական վարձակալություն	117,122	87,384
Խորհրդատվական այլ ծառայությունների մատուցումից հասույթ	104,432	143,787
Դասընթացներից հասույթ	35,329	18,918
Այլ	10,560	6,480
	608,808	836,113

16. Ծրագրերի գծով ծախսեր

‘000 դրամ

	2023թ.	2022թ.
Հատուցում աշխատակիցներին, ներառյալ ԹԻՊ շրջանակներում աշխատողներին	632,144	550,335
Ստացված ապրանքներ և ծառայություններ	215,335	112,871
Ենթադրամաշնորհներ	132,706	317,007
Նյութական ծախսեր	5,368	3,874
Մրցանակներ	1,566	500
Այլ ծախսեր	287,362	216,263
	1,274,481	1,200,850

17. Մատուցված ծառայությունների ինքնարժեք

‘000 դրամ

	2023թ.	2022թ.
Ֆիլիպ Մորիս Արմենիայի պայմանագրի գծով ծախսեր (տես՝ ստորև)	295,451	494,975
Հատուցում աշխատակիցներին, ներառյալ ԲԻՊ շրջանակներում աշխատողներին	127,722	136,400
Կոմունալ ծառայություններ	74,301	73,845
Դասընթացների իրականացում	370	2,368
Այլ	10,558	30,141
	508,402	737,729

(ա) Ֆիլիպ Մորիս Արմենիայի պայմանագրի գծով ծախսեր

‘000 դրամ

	2023թ.	2022թ.
Հատուցում աշխատակիցներին, ներառյալ ԲԻՊ շրջանակներում աշխատողներին	234,748	184,581
Ֆակուլտետային հետազոտության ծառայություններ	36,736	95,513
Միջոցառումներ և այլ ծախսեր	14,404	40,572
Concord Worldwide, Inc ծրագրի ծառայության ծախսեր	4,175	-
Ինկուբացիոն հետազոտություն	-	61,600
Trakti LTD ծրագրի ծառայության ծախսեր	-	44,943
Տպագրական ծառայություններ	-	5,665
Թարգմանչական ծառայություններ	-	1,770
Այլ	5,388	60,331
	295,451	494,975

18. Վարչական ծախսեր

‘000 դրամ

	2023թ.	2022թ.
Գործուղման և ներկայացուցչական ծախսեր	24,214	11,582
Առևտրի և խորհրդատվության ծախսեր	4,590	5,514
Չփոխհատուցվող հարկերից ծախսեր	3,889	5,220
Գրասենյակային և կոմունալ ծախսեր	12,797	1,241
Փոստի և հեռահաղորդակցության ծախսեր	2,448	1,487
Հատուցում աշխատակիցներին, ներառյալ ԲԻՊ շրջանակներում աշխատողներին	-	8,258
Այլ	57,172	65,811
	105,110	99,113

19. Ծահույթահարկի գծով ծախս

(ա) Ծահույթում կամ վնասում ճանաչված գումարներ

Ընթացիկ և հետաձգված շահույթահարկի գծով ծախսը և փոխհատուցումը ներկայացված են ստորև.

‘000 դրամ

	2023թ.	2022թ.
Ծահույթում կամ վնասում ճանաչված		
Ընթացիկ շահույթահարկի գծով ծախս	-	(2,582)
Հետաձգված հարկի գծով ծախս/փոխհատուցում	(1,878)	1,052
	(1,878)	(1,530)

Տարվա փաստացի հարկային ծախսերի և ՀՀ-ում շահույթահարկի սահմանված դրույքի միջև տարբերության պատճառները ներկայացված են ստորև.

‘000 դրամ

	2023թ.		2022թ.	
	<i>հազ. դրամ</i>	%	<i>հազ. դրամ</i>	%
Ծահույթ նախքան շահույթահարկով հարկումը	(14,032)		(15,625)	
Ծահույթահարկ հաշվարկված հարկի կիրառելի դրույքաչափով	2,526	18.0	2,813	18.0
Չուտ չհարկվող եկամուտ / (չնվազեցվող ծախսեր)	(4,404)	(31.3)	(4,342)	(27.8)
	(1,878)	13.3	(1,530)	9.8

(բ) Ծանաչված հետաձգված հարկային ակտիվներ և պարտավորություններ

	Պարտավորություններ					
	Ակտիվներ		Ք		Չուտ	
	31 դեկտ. 2023թ.	31 դեկտ. 2022թ.	31 դեկտ. 2023թ.	31 դեկտ. 2022թ.	31 դեկտ. 2023թ.	31 դեկտ. 2022թ.
հազ. Դրամ						
Հիմնական միջոցներ	-	1,035	1,192	-	(1,192)	1,035
Առևտրական և այլ կրեդիտորական պարտքեր	14,601	22,807	-	-	14,601	22,807
Չուտ հարկային ակտիվներ/ (պարտավորություններ)	14,601	23,842	1,192	-	13,409	23,842

(գ) Հետաձգված հարկային ակտիվների և պարտավորությունների փոփոխություններ

	1 հունվարի 2023թ.	Ծահույթում կամ վնասում ճանաչված	31 դեկտեմբերի 2023թ.
	հազ. Դրամ		
Հիմնական միջոցներ	186	(401)	(215)
Առևտրական և այլ կրեդիտորական պարտքեր	4,106	(1,477)	2,629
Չուտ հարկային ակտիվներ	4,292	(1,878)	2,414

	1 հունվարի 2022թ.	Ծահույթում կամ վնասում ճանաչված	31 դեկտեմբերի 2022թ.
	հազ. Դրամ		
Հիմնական միջոցներ	268	(82)	186
Առևտրական և այլ կրեդիտորական պարտքեր	2,972	1,134	4,106
Չուտ հարկային ակտիվներ	3,240	1,052	4,292

20. Իրական արժեք. ֆինանսական ռիսկերի կառավարման նպատակներն ու քաղաքականությունը

Իրական արժեք

Հիմնական ֆինանսական ակտիվներն են առևտրական և այլ դեբիտորական պարտքերը, տրված փոխառությունները, դրամական միջոցները, իսկ ֆինանսական պարտավորությունները՝ վարձակալության գծով պարտավորությունները, առևտրային և այլ կրեդիտորական պարտքերը: Ֆինանսական ակտիվները և ֆինանսական պարտավորությունները չափվում են ամորտիզացված արժեքով և դրանց գնահատված իրական արժեքները մոտավորապես համապատասխանում են հաշվեկշռային արժեքներին:

Ֆինանսական ռիսկերի կառավարման հիմունքներ

Հիմնադրամը ենթարկվում է պարտքային, իրացվելիության և շուկայական ռիսկերի: Հիմնադրամի ղեկավարությունը պատասխանատու է ռիսկերի կառավարման համակարգի կազմակերպման համար և վերահսկում է այդ ռիսկերի կառավարման գործընթացը:

Ռիսկերի կառավարման քաղաքականության նպատակն է բացահայտել և վերլուծել այն ռիսկերը, որոնց ենթարկվում է Հիմնադրամը, սահմանել ռիսկերի համապատասխան սահմանաչափեր և վերահսկողության մեխանիզմներ, ինչպես նաև վերահսկել ռիսկերի մակարդակները և դրանց համապատասխանությունը սահմանված սահմանաչափերին: Հիմնադրամը չի հեջավորում իր ենթարկվածությունը այդ ռիսկերին:

Պարտքային ռիսկ

Այն ռիսկն է, որ ֆինանսական գործիքի մի կողմը իր պարտականությունների չկատարմամբ մյուս կողմի համար կառաջացնի ֆինանսական կորուստ: Հիմնադրամը ենթարկվում է պարտքային ռիսկին՝ կապված գործառնական գործունեության (հիմնականում առևտրային դեբիտորական պարտքեր) և ներդրումային գործունեության (տրված փոխառություններ) հետ:

Վաճառքների գծով պարտքային ռիսկի կառավարումն իրականացվում է հաշվապահության կողմից: Դեբիտորական պարտքերի գծով իրականացվում է կանոնավոր մոնիտորինգ: Յուրաքանչյուր հաշվետու ամսաթվի դրությամբ իրականացվում է բոլոր գնորդների համար արժեզրկման (անհավաքագրելիության) ստուգում՝ անհատական հիմունքով: Պարտքերի համար ապահովություն (գրավ) չի պահանջվում:

Առևտրական դեբիտորական պարտքերի գծով պարտքային ռիսկին իր ենթարկվածությունը սահմանափակելու համար Հիմնադրամը վճարման առավելագույն ժամկետ է սահմանել 30 օր: Դեբիտորներից ոչ մեկը չունի արտաքին պարտքային վարկանիշ: Դեբիտորների մեծամասնությունը համագործակցում է Հիմնադրամի հետ շատ երկար ժամանակ:

Պարտքային ռիսկին առավելագույն ենթարկվածությունը ֆինանսական ակտիվների հաշվեկշռային արժեքն է հաշվետու ամսաթվի դրությամբ: Առևտրային դեբիտորական պարտքերի ռիսկի համակենտրոնացումը գնահատվում է ցածր:

Իրացվելիության ռիսկ

Այն ռիսկն է, որ Հիմնադրամը դժվարություններ կունենա իր պարտականությունները կատարելիս, որոնք մարվելու են դրամական միջոց կամ այլ ֆինանսական ակտիվ տրամադրելով: Հիմնադրամը իրականացնում է դրամական միջոցների դեֆիցիտի ռիսկի նկատմամբ վերահսկողություն՝ օգտագործելով շարունակական իրացվելիությունը պլանավորելու գործիքը: Հիմնադրամի նպատակն է պահպանել ֆինանսավորման շարունակականության և ճկունության միջև հավասարակշռությունը՝ բանկային օվերդրաֆտների, վարկերի և ապառիկով պաշարների գնման պայմանագրերի օգտագործման միջոցով:

Բոլոր ֆինանսական պարտավորությունների հաշվեկշռային արժեքները հավասար են չգեղջված պայմանագրային վճարումներին, բացառությամբ ստացված անտոկոս փոխառությունների և վարձակալության գծով պարտավորությունների:

Ստորև ներկայացված է ֆինանսական պարտավորությունների մարման վերաբերյալ ամփոփ տեղեկատվություն՝ հիմնված չգեղջված պայմանագրային վճարումների վրա, ինչպես նաև հաշվեկշռային արժեքները:

*«Չեռնարկությունների ինկուբատոր» հիմնադրամ
Ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ
31 դեկտեմբեր 2023թ.*

‘000 դրամ

31.12.2023թ.	Պայմանագրային վճարումներ			Հաշվեկշռային արժեք
	Ցպահանջ	մինչև 1 տարի	1-ից 5 տարի	
Առևտրական և այլ կրեդիտորական պարտքեր	-	140,653	-	140,653

‘000 դրամ

31.12.2022թ.	Պայմանագրային վճարումներ			Հաշվեկշռային արժեք
	Ցպահանջ	մինչև 1 տարի	1-ից 5 տարի	
Առևտրային և այլ կրեդիտորական պարտքեր		418,954	-	418,954

Շուկայական ռիսկ

Այն ռիսկն է, որ ֆինանսական գործիքի իրական արժեքը կամ ապագա դրամական հոսքերը կտատանվեն շուկայական գների փոփոխությունների հետևանքով: Շուկայական ռիսկը ներառում է երեք տեսակի ռիսկ՝ արժույթային ռիսկ, տոկոսադրույքային ռիսկ և այլ գնային ռիսկ: Շուկայական ռիսկին ենթարկվող ֆինանսական գործիքները ներառում են վարկերը և փոխառությունները, գնումների գծով կրեդիտորական պարտքերը, ֆինանսական երաշխավորության պայմանագրերը, վաճառքների գծով դեբիտորական պարտքերը, դրամական միջոցները:

Արժույթային ռիսկ

Այն ռիսկն է, որ ֆինանսական գործիքի իրական արժեքը կամ ապագա դրամական հոսքերը կտատանվեն արտարժույթի փոխարժեքների փոփոխությունների հետևանքով: Արտարժույթի փոխարժեքների փոփոխության ռիսկին ենթարկվում է արտարժույթով վարկերը, գնումների գծով կրեդիտորական պարտքերը: Արժույթները, որոնք հիմնականում առաջացնում են նման ռիսկ, հետևյալն են՝ ԱՄՆ դոլար, Եվրո, ՌԲ:

Հիմնադրամը հաշվետու տարում չունի արտարժույթով գնանշված ֆինանսական գործիքներ:

Հոդված	USD		EUR	
	2023թ.	2022թ.	2023թ.	2022թ.
<i>Ընթացիկ ակտիվներ</i>				
Դրամական միջոցների համարժեքներ	363,188	50,393	59	34
Չուտ հաշվեկշիռ	363,188	50,393	59	34

Որպես սփոթ փոխանակման փոխարժեք ընդունվում է արժույթային շուկայում ձևավորված արտարժույթների միջին փոխարժեքը՝

ՀՀ դրամ	31.12.2023թ.	31.12.2022թ.
1 ԱՄՆ դոլար	404.79	393.57
1 Եվրո	447.90	420.06

Աղյուսակում ներկայացված է ԱՄՆ դոլարի, Եվրոյի փոխարժեքի հնարավոր փոփոխության նկատմամբ զգայունությունը՝ այլ փոփոխականների հաստատուն լինելու դեպքում: Հիմնադրամի նախքան հարկումը շահույթի վրա ազդեցությունը պայմանավորված է դրամական ակտիվների և պարտավորությունների իրական արժեքների փոփոխություններով: Այլ արժույթների փոփոխությունների նկատմամբ Հիմնադրամի ենթարկվածությունը էական չէ:

	Արտարժույթ	Փոխարժեքի փոփոխություն	Նախքան հարկումը շահույթի վրա ազդեցությունը ('000 դրամ)
2023թ.	ԱՄՆ դոլար	+5%/-5%	18,159/(18,159)
2022թ.	ԱՄՆ դոլար	+5%/-5%	2,520/(2,520)
2023թ.	Եվրո	+5%/-5%	3/(3)
2022թ.	Եվրո	+5%/-5%	1/(1)

Տոկոսադրույքային ռիսկ

Այն ռիսկն է, որ ֆինանսական գործիքի իրական արժեքը կամ ապագա դրամական հոսքերը կտատանվեն՝ շուկայական տոկոսադրույքների փոփոխությունների հետևանքով: Տոկոսադրույքի փոփոխությունները գլխավորապես ազդում են վարկերի վրա՝ փոփոխելով նրանց իրական արժեքը: Ստացված վարկերը ֆիքսված տոկոսադրույքով են: Դեկավարությունը չունի ձևակերպված քաղաքականություն ֆիքսված կամ փոփոխական տոկոսադրույքների նկատմամբ Հիմնադրամի ենթարկվածությունը: Նոր տոկոսակիր ֆինանսական պարտավորությունների ներգրավման դեպքում դեկավարությունը հիմնվում է իր դատողությունների վրա, որոշելու, թե որ տիպի տոկոսադրույքը ավելի բարենպաստ կլինի Հիմնադրամի համար մինչև ակնկալվող մարման ժամկետի ընթացքում:

Հիմնադրամը ունի ֆիքսված տոկոսադրույքով տոկոսակիր ֆինանսական գործիքների հետևյալ կառուցվածքը.

'000 դրամ	Հաշվեկշռային արժեք	
	31.12.2023թ.	31.12.2022թ.
Ֆինանսական ակտիվներ		
<i>Դրամական միջոցների համարժեքներ</i>	497,970	553,910
Ֆինանսական պարտավորություններ	-	-
<i>Չուտ հաշվեկշիռ</i>	497,970	553,910

Այլ գնային ռիսկ

Այն ռիսկն է, որ ֆինանսական գործիքի իրական արժեքը կամ ապագա դրամական հոսքերը կտատանվեն շուկայական գների փոփոխությունների (բացի տոկոսադրույքային ռիսկից և արժույթային ռիսկից առաջացողներից) արդյունքում, անկախ այն բանից, թե այդ փոփոխությունները պայմանավորված են առանձին ֆինանսական գործիքին կամ դրա թողարկողին հատուկ գործոններով, թե շուկայում շրջանառվող բոլոր նմանատիպ ֆինանսական գործիքների վրա ազդող գործոններով:

Այլ գնային ռիսկերի ազդեցությունը էական չէ:

21. Կապակցված կողմերի բացահայտումներ

Վերահսկողություն

Հիմնադրամի վերջնական վերահսկող կողմ է հանդիսանում հոգաբարձուների խորհուրդը, որը նախագահում է պարոն Հ. Մուսայեյան (Մինոփսիս Արմենիա ՓԲԸ-ի տնօրեն):

Առանցքային կառավարչական անձնակազմին հատուցումներ

Առանցքային կառավարչական անձնակազմին կարճաժամկետ հատուցումները (աշխատավարձ) 2023թ. կազմել է 82,532 հազար դրամ (2022թ.՝ 80,682 հազար դրամ): Առանցքային կառավարչական անձնակազմին այլ հատուցումներ չեն եղել:

22. Պայմանականություններ

Բիզնես միջավայր

Հայաստանի Հանրապետությունը գտնվում է քաղաքական և տնտեսական փոփոխությունների փուլում: Չկան բիզնեսի և վերահսկողական այնպիսի զարգացած ենթակառուցվածքներ, ինչպիսիք կան ավելի հասուն շուկայական տնտեսություններում: Ավելին, տնտեսական պայմանները շարունակում են

ասհմանափակել ֆինանսական շուկաների գործունեությունը և վերջիններս ոչ միշտ են ճիշտ արտացոլում ֆինանսական գործիքների արժեքը: Հետագա տնտեսական աճի հիմնական խոչընդոտը տնտեսական և ինստիտուցիոնալ զարգացման ցածր մակարդակն է և տարածաշրջանային անկայունությունը: Աղքատության մակարդակը շարունակում է բարձր մնալ, ինչն ազդում է համընդհանուր գնողունակության և պահանջարկի վրա:

Ֆինանսական հաշվետվությունները արտացոլում են Հիմնադրամի գործունեության և ֆինանսական վիճակի վրա բիզնես միջավայրի ազդեցության դեկավարության գնահատումը: Բիզնես միջավայրի ապագա փոփոխությունները կարող են տարբերվել Ղեկավարության գնահատումներից:

Ապահովագրություն

ՀՀ-ում ապահովագրության ոլորտը գտնվում է զարգացման փուլում: Ներմուծվում են զարգացած երկրներում վաղուց կիրառելի ապահովագրական գործիքներ:

Հաշվետու տարվա վերջի դրությամբ Հիմնադրամը իրականացրել է ավտոտրանսպորտային միջոցների օգտագործումից բխող պատասխանատվության պարտադիր ապահովագրություն (ԱՊՊԱ):

Քանի դեռ չի իրականացված ակտիվների ամբողջական ապահովագրություն, առկա է ռիսկ, որ որոշակի ակտիվների կորուստը կամ ոչնչացումը կարող է ունենալ բացասական ազդեցություն Հիմնադրամի ֆինանսական վիճակի և ֆինանսական արդյունքների վրա:

Դատական հայցեր

2023թ. դեկտեմբերի 31-ի և սույն ֆինանսական հաշվետվությունների վավերացման ամսաթվի դրությամբ Հիմնադրամի դեմ հարուցված դատական հայցեր չկան:

Հարկերի հաշվառման անորոշություններ և պայմանականություններ

ՀՀ հարկային համակարգը, հարկային հարաբերությունները կարգավորվում է հիմնականում ՀՀ հարկային օրենսգրքով: Օրենսդրությունում փոփոխությունները, պաշտոնական պարզաբանումները կամ իրազեկումները, դատական մարմինների որոշումները, օրենսդրության տարբերակումները, տարաբնույթ մեկնաբանությունները առաջացնում են հարկային պարտավորությունների գնահատման անորոշություններ: Ներկայացված և վճարված հարկային պարտավորությունների ճշտությունը ենթակա է ստուգման հարկային մարմինների կողմից, որոնք խախտումների համար իրավասու են առաջադրել տույժեր, տուգանքներ: Հարկային պարտավորությունները չեն կարող փոփոխվել, եթե դրանք վերաբերում են երեք տարուց ավել վաղեմությանը:

Ղեկավարությունը որոշում է, թե արդյոք հարկավոր է դիտարկել յուրաքանչյուր հարկային անորոշությունն առանձին կամ մեկ և ավելի հարկային անորոշությունների հետ միասին՝ կախված նրանից, թե որ մոտեցումն է թույլ տալիս լավագույնս կանխատեսել անորոշության լուծումը: Ղեկավարությունը ենթադրում է, որ հարկային մարմինը կստուգի այն գումարները, որոնք նա իրավունք ունի ստուգելու և այդ ստուգումները կատարելիս՝ կունենա համապատասխան տեղեկություններին վերաբերող ամբողջական տեղեկատվություն:

Ղեկավարությունը գտնում է, որ ճիշտ է ճանաչել հարկային պարտավորությունները: Այնուամենայնիվ, հարկային մարմինը կարող է ունենալ Հիմնադրամի կողմից հաշվարկված և ներկայացված հարկային պարտավորությունների վերաբերյալ այլ մեկնաբանություններ, որոնք կարող են ի հայտ գալ ստուգումների, ուսումնասիրությունների ընթացքում:

23. Հաշվետու ժամանակաշրջանից հետո տեղի ունեցող դեպքեր

Ճշգրտող դեպքեր կամ էական չճշգրտող դեպքեր տեղի չեն ունեցել հաշվետու ամսաթվից (31.12.2023թ) հետո մինչև վավերացման ամսաթիվը (21.06.2024թ.) ընկած ժամակահատվածում: